Należytość pocztowa opłacona gotówką

Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XII | Tarnów, piątek 17 marca 1939 r. | Nr. 11

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie“.

(Bazylea 1897)

Nr. tel. 45 Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3

Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

TREŚĆ:

Staraniem Obywatelskiego Kom. „Keren Hajesod“ przy org. syjon. wygłosi w sobotę 18 bm. o godz. 3 popoł. przy pl. Kazimierza 3 delegat centrali K. H. w Krakowie **tow. SZ. BERGMAM** REFERAT n. t. **„PALESTYNA POD BRONIĄ“**

Wstęp wolny.

Sz. Bergman

Dwie mobilizacje

Obrady londyńskie dobiegają końca. Z pośród mnóstwa projektów dotąd nie wyłonił się żaden możliwy do przyjęcia przez Żydów, a uznający nasze prawa do swobodnej i nieprzerwanej budowy tego kraju, z którym historia sprzęgła los i życie naszego narodu.

Nie wiadomo jeszcze w tej chwili, jakie będą dalsze kroki rządu angielskiego, w jakim kierunku potoczy się jego polityka. Przewidywania w dziedzinie tej należą do trudnych.

Wiadomo już jednak, jaka była pierwsza reakcja Żydów na propozycje Anglii w sprawie rozwiązania zagadnienia palestyńskiego.

Jiszuw żydowski w Erec odpowiedział **mobilizacją** swych mieszkańców, przygotowaniem się na taką odpowiedź, która respektować każe wolę tego skupienia i jego zdecydowane „nie“ na propozycję życia jako mniejszość pod rządami Arabów.

Od trzech lat trwa stan pogotowia jiszuwu palestyńskiego, od trzech lat toczy się walka o najwyższą stawkę każdego narodu — **wolność i prawo decyzji o sobie w swoim własnym kraju**. Jiszuw nauczył się w ciągu lat niepokojów podstawowej prawdy, że wywalczenie tych praw i życia zależy od siły narodu, od jego zakorzenienia się w kraju, od tworzenia takich faktów dokonanych, które człowieka i naród cały na zawsze skuwają z ziemią. Ani na chwilę nie ustała praca, przy trzasku kul i odblasku pożarów budowano nowe osiedla, zdobywano nowe punkty, zaorywano nowe ugory. Mimo ograniczenia tysiące ludzi wszystkimi drogami idą do Erec, bo taki jest los i wola naszej historii.

Z podziwu godnym opanowaniem trwa jiszuw od 3 lat na straży **nie swych praw** (te mógłby łatwo sobie zagwarantować), ale przyszłości milionów, jęczących w golusie; milionów, których cała nadzieja przyszłości zależy od potęgi tego skrawka ziemi.

3 lata walki, życie tysięcy istnień, energię i precz odrzucony spokój dał jiszuw na budowę tego schronu dla Żydów, który obronić ich ma przed atakiem wrogów naszych. A w ostatnich dniach w obronie naszej przyszłości, w chwili zagrożenia naszego bytu narodowego odpowiedział zbiorową decyzją sięgnięcia do ostatecznego środka, do oporu. Zmobilizowany jiszuw trwa na posterunku naszych praw i życia milionowych mas w golusie.

A co dały te milionowe masy żydowskie w golusie dla Erec?

Bądźmy szczerzy. Niewspółmierne są wzajemnie złożone ofiary. Jest olbrzymia rozpiętość między nami a Erec, zarówno w postawie jak i ofiarności na rzecz narodu.

W ciągu 3 lat niepokojów, wycieńczony i wyniszczony jiszuw palestyński prócz tysięcy istnień ludzkich — a cóż jest droższego ponad nie — złożył milion funtów na rzecz obrony i budowy kraju. K. K. L., Keren Hajesod, a ostatnio Kofer Hajiszuw w Erec były wyrazem olbrzymiej ofiarności i odpowiedzialności małego, nawet nie półmilionowego jiszuwu palestyńskiego.

Niezapomniane pozostaną dni Kofer Hajiszuw w Erec, gdy cały jiszuw najdroższe swe pamiątki rodzinne ze srebra i złota składał na rzecz obrony kraju. Czy dla siebie? Nie! Dla nas, dla pokoleń, które przyjdą po nas. To była cudowna mobilizacja jiszuwu i jego narodowego honoru.

A golus?

Do golusu zwrócił się jiszuw z wezwaniem Kofer Haam. „Niech naród w golusie, któremu przyszłość i przystań budujemy w tym kraju, w Erec Izrael, złoży okup na swe wyzwolenie, Kofer Haam“.

Do golusu poszło wezwanie stworzenia wielkiego funduszu obrony narodowej w Erec, na dalszą budowę, na wzmocnienie, na obronę, na odparcie ataków, na podtrzymanie oporu, na „świętą wojnę“, na walkę o wolność naszą!

Golus musi odpowiedzieć na zew jiszuwu. Na **mobilizację jiszuwu** w obronie naszych praw odpowiemy **mobilizacją naszych zasobów**, które jeszcze mamy. Postawimy do dyspozycji Erec maksimum tego, co jej dać możemy, te środki, które potrzebne są i umożliwiają kontynuowanie budowy i skuteczną obronę.

Przeżywamy chwile, nad którymi przeciąga wiew historii. Do takich chwil musi naród być dojrzały, o ile nie chce ich przegrać i stracić. Momenty polityczne są zawsze przemijające. Naród jest trwały, kraj pozostaje. Ministrowie i gabinety się zmieniają. Nie konferencje są jedynym czynnikiem, który kształtuje historię. Decyduje naród i ziemia. One muszą być nasze. Naród musi wierzyć i walczyć. Ziemia musi być w naszych rękach — a wtedy przyszłość narodu zależeć będzie nie od enuncjacji lub angielskiego parasola, ale od siły i woli naszego narodu.

Jiszuw żydowski wyczuł już tę prawdę, zna ją. Mobilizacja jiszuwu jest tego dowodem. Golus musi odpowiedzieć na zew jiszuwu: Kofer Haam! Wyzwalamy naród. Tegoroczna kampania Keren Hajesod — Kofer Haam będzie próbą, czy naród dojrzał do chwil które idą.

Jeden naród — dwie mobilizacje — ale jedna walka. W tej walce o wyzwolenie nie może zabraknąć nikogo, gdyż chodzi o wspólną rzecz, o cały naród.

Keren Hajesod - Kofer Haam

Pod kierownictwem tow. dra Menderera i przy udziale delegata centrali KKL w Krakowie tow. Szymona Bergmana toczy się obecnie na terenie naszego miasta doroczna akcja Keren Hajesod — Kofer Haam. Pierwsze wyniki akcji wskazują na to, że społeczeństwo żydowskie naszego miasta ma wielkie zrozumienie dla akcji Keren Hajesod i chętnie ofiaruje na rzecz tejże akcji kwoty znacznie wyższe niż dotychczas, zwłaszcza, że część tych dochodów przeznaczona jest na obronę Erec Izrael.

Dalszy ciąg akcji niewątpliwie spotęguje jeszcze przekonanie, że żydostwo tarnowskie ma zrozumienie dla naszej sytuacji w Erec i w krajach golusowych.

KOFER HAAM — fundusz obrony narodowej w Palestynie!

Dr S. Goldberg

Przed konferencją krajową

Dnia 25 b. m. odbędzie się w Krakowie konferencja krajowa organizacji syjonistycznej Zachodniej Małopolski i Śląska. Dotychczasowa egzekutywa przedłoży sprawozdanie ze swej działalności a delegaci z miast i miasteczek naszej dzielnicy będą mogli w dyskusji zająć stanowisko wobec dokonanej przez egzekutywę pracy oraz przedstawić swe postulaty i żądania w odniesieniu do problemów czysto syjonistycznych i t. zw. polityki krajowej. Konferencja dokona też wyboru nowej Egzekutywy na dalszy rok administracyjny.

Nie znamy jeszcze szczegółów sprawozdania ustępującej egzekutywy, która w ostatnim roku administracyjnym usprawniła organizację i wzmogła pracę we wszystkich dziedzinach syjonistycznych.

Na ogół jednak możemy już dziś stwierdzić, że w ostatnim okresie administracyjnym nie nastąpiło dawno już zapowiadane zjednoczenie ogólnego syjonizmu, że do dziś dnia unifikacja organizacji syjonistycznej w Polsce istnieje jedynie w sferze marzeń i że oba odłamy młodzieży ogólno-syjonistycznej pracują oddzielnie i wykazują tendencję raczej do dalszego rozdrabniania się zamiast do zjednoczenia i unifikacji.

Egzekutywa winna na konferencji dokładnie wyjaśnić, czy i jakie poczyniono kroki celem naprawy istniejących w tym kierunku stosunków oraz dlaczego usiłowania unifikacji nie odniosły skutku.

Działacze syjonistyczni będą się obecnie kategorycznie domagali, by raz nareszcie usunięto anomalię istnienia obok siebie i działania dwóch grup ogólnosyjonistycznych, których nie dzielą żadne istotne różnice ideologiczne.

Raz nareszcie musi w Polsce zaistnieć jedna organizacja ogólno-syjonistyczna, która winna mieć swą naczelną władzę w jednym z głównych ośrodków życia żydowskiego. Obecny stan jest niewątpliwie nienormalny i wymaga rychłej zmiany.

Jeżeli przy pewnych akcjach politycznych każda z grup może tworzyć związki z ugrupowaniami niesyjonistycznymi — to tymbardziej powinno nastąpić stałe i ścisłe zespolenie obu ugrupowań syjonistycznych.

Życie okazało, że pewne żądania ogólnych syjonistów z pod znaku B są słuszne i uzasadnione.

Potwierdzili to w sposób szczery i nie wymagający żadnych dalszych wyjaśnień reprezentatywni przedstawiciele grupy A.

Wobec tego ze stanowiska prac czysto syjonistycznych nie zachodzi żadna przeszkoda w zespoleniu obu odłamów ogólno-syjonistycznych.

Natomiast na polu tzw. polityki krajowej życie znowu wykazało, iż musimy politykę naszą poprowadzić w duchu zasad demokratycznych, że nie można zawierać sojuszów z grupami i grupkami, które zwalczają myśl syjonistyczną i przeszkadzają nam w naszej pracy przy budowie Erec.

Społeczeństwo żydowskie niewątpliwie nas obdarzy większym zaufaniem, jeżeli będziemy głosili nasze hasła syjonistyczne i jeżeli w naszych metodach pracy politycznej będziemy się orientowali ku demokracji, zgodnie zresztą z istotą naszego ruchu i programu.

Jakkolwiek egzekutywa wybrać się mająca i konferencja krajowa nie mogą same przez się spowodować połączenia się obu grup ogólno-syjonistycznych ani też przeprowadzić unifikacji całego ogólnego syjonizmu w Polsce, to jednak od osób, które wejdą w skład egzekutywy wiele zależy, czy i w jakim tempie nastąpią skuteczne przygotowania do unifikacji ogólnego syjonizmu i poszczególnych ugrupowań młodzieży ogólno-syjonistycznej.

Powstanie jednej organizacji w całej Polsce, której władze naczelne miałyby siedzibę w Warszawie jest koniecznością. Nie mogą więcej się powtórzyć takie wypadki jakie miały miejsce przy ostatnich wyborach do sejmu lub do Rady miejskiej. Wywołuje to bowiem demoralizację, jeżeli w jednej dzielnicy ogólni syjoniści prowadzą politykę odmienną od tej jaką prowadzą ogólni syjoniści w innej dzielnicy.

Brak jednolitego kierownictwa politycznego na całą Polskę musi prowadzić do powstania najrozmaitszych kombinacji, które kompromitują i osłabiają naszą organizację i jej siłę ekspanzywną.

Temu bezhołowiu organizacyjnemu przypisać też należy, że wyniki wyborów w całym szeregu miast jak w Warszawie, Łodzi, Tarnowie i td. nie wypadły dla organizacji syjonistycznej zbyt korzystnie.

Oczywistą jest rzeczą, że ten rozgardiasz organizacyjny działa też ujemnie na naszą młodzież i organizacje młodzieży ogólno syjonistycznej.

Skoro starsi walczą ze sobą wynajdując nieistotne różnice taktyczne, nie trzeba się dziwić, że czyni to także i młodzież.

Dużo zatem energii i zasobów materialnych niszczymy bezużytecznie na wzajemnych walkach zamiast skupić siły i w tych ciężkich i nader tragicznych czasach dążyć wspólnymi siłami do odrodzenia narodu żydowskiego i odbudowy Erec.

Prace czysto syjonistyczne również poważnie cierpią na tym, że brak nam sprawnej organizacji, że dzielimy się na różne grupy i grupki bez jednolitego kierownictwa.

Delegaci zatem na konferencję krajową powinni się energicznie domagać zjednoczenia ogólnego syjonizmu, unifikacji organizacji ogólno syjonistycznej w całej Polsce, połączenia wszystkich grup młodzieżowych, bezwzględnej dyscypliny organizacyjnej w ramach wolności słowa i myśli, przyciągnięcia do egzekutywy i władz partyjnych wszystkich grup syjonistycznych i działaczy partyjnych i stosowania w organizacji syjonistycznej we wszelkich jej objawach zasad demokratycznych.

Delegaci tarnowscy niewątpliwie postawią takie żądania i sądzimy, że przeważająca większość zdrowo myślących mas syjonistycznych poprze te żądania. Czasy wśród jakich żyjemy są tak tragiczne dla narodu żydowskiego, że czas już najwyższy, abyśmy usunęli te drobne i nieistotne różnice jakie nas dzielą, a natomiast zwarli szeregi celem zrealizowania naszego programu syjonistycznego.

Zanim wszystkie warstwy narodu zrozumieją konieczność zespolenia wszystkich sił żydowskich powinny to zrozumieć ugrupowania syjonistyczne i poszczególni działacze partyjni.

Długoletniemu zasłużonemu urzędnikowi p. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa — serdecznie gratulują

Zarząd i Rada Nadzorcza
Towarzystwa Eskontowego w Tarnowie

Podziękowanie

ZRZESZENIE KOBIET ŻYD „WIZO" wyraża serdeczne podziękowanie za pomoc udzieloną przy urządzeniu przedstawienia dla dzieci pp. **dr Aderowej, Schmojs-Eksteinowej, Lamensdorfowej i Feuerównie,** oraz p. dyrektorowi **Lieblichowi** za bezinteresowne udzielenie sali.

Pomoc zimowa

Dnia 10 marca 1939 r. odbyło się posiedzenie Wydziału wykonawczego Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej, na którym przewodniczący poszczególnych sekcji składali sprawozdania:

Sekcja finansowa rozpatrzyła 250 podań we własnym zakresie o obniżenie względnie umorzenie składek, wysłała 290 wezwań i przypomnień do płatników, przygotowując równocześnie nazwiska tych osób, które nie spełniają obywatelskiego obowiązku i nie uiszczają datków na Pomoc Zimową. Osoby te będą umieszczone na t. zw. czarnej liście.

Sekcja rozdzielcza rozpatrzyła 51 podań z czego załatwiono 30 przychylnie, 13 odmownie, a 8 do ponownego zbadania.

Sekcja odbiorcza odebrała 280 płaszczy i 170 swetrów otrzymanych z Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Zimowej. Płaszcze i swetry zostały rozdzielone pomiędzy bezrobotnych.

Sekcja pomocy dzieciom dożywia w dalszym ciągu dzieci.

Pomoc lekarska udzielana jest bezrobotnym w dalszym ciągu, przy czym ilość porad wynosi 110.

Ogólnie korzysta z Pomocy Komitetu 1200 osób.

Sekcja oświatowa uruchamia kursa brukarskie, spawania metali i budowlane. Kandydaci winni zgłaszać się w Biurze Komitetu Pomocy Zimowej w Tarnowie ul. Wałowa 22. — Szczegóły kursów w afiszach.

W niedzielę, 19 b. m. o godz. 11 odbędzie się w sali kina „Marzenie" koncert orkiestry TUR u. Czysty dochód przeznaczony na rzecz Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Kochanemu koledze Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa serdecznie gratuluje

Chiel Birnfeld
i J Teitelbaumowie

Kochanemu kol. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną serdecznie gratuluje

Szymon Goldstein

מפקדת בית"ר בטרנוב מביעה את ברכתה לאח יוסף לויב
ולאחות מלכה מייברוך לרגלי ארושיהם:
יהא חלקכם בין משחררי ציון!
קן בית"ר בטרנוב

Z okazji zaślubin kolegi Samuela Blumenkranza z p. Hocznerówną z Gdyni serdecznie gratulują

E. Leiblówna, F. Fürst i F. Leibel

Z okazji zaręczyn naszego kochanego kolegi Szymona Reicha z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa — najserdeczniej gratulują

Urzędniczki i urzędnicy
Towarzystwa Eskontowego
w Tarnowie

Długoletniemu zasłużonemu członkowi komitetu lokalnego tow. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa składa serdeczne gratulacje

Komitet Lokalny Org. Syjon. w Tarnowie

Długoletniemu i zasłużonemu skarbnikowi ŻTGS. „Samson" p. Szymonowi Reichowi składa serdeczne gratulacje z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną

Zarząd Centralny i Rada Sportowa
Ż. T. G. S. „Samson" w Tarnowie

Z okazji zaręczyn sekretarza lokalnej komisji K. K. L. tow. Szymona Reicha z p. Hanią Löw serdecznie gratuluje

Lokalna Komisja Keren Kajemeth

Długoletniemu członkowi tow. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną składa serdeczne gratulacje

Związek Młodzieży „Bnej-Syjon" w Tarnowie

Z okazji zaręczyn tow. Szymona Reicha z p. Hanią Löwówną serdecznie gratuluje

Zarząd Klubu Tow. przy Org. Syjon.

Z okazji zaręczyn p. Szymona Reicha z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa serdecznie gratulują

Leopoldowie Schinaglowie

Z okazji zaręczyn p. Szymona Reicha z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa serdecznie gratulują

Izakowie Engelbergowie

Koledze Szymonowi Reichowi składamy serdeczne gratulacje z okazji zaręczyn z p. Hanią Löw z Sędziszowa

mgr Michał Dintenfass, Wolf Rapaport, Alter Wołowski i Izak Grünspan

---

Drogiemu kol. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną serdecznie gratuluje

J. Fastowie, H. Gutterowie, S. Siegfriedowie

Drogiemu tow. Szymonowi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną serdecznie gratulują

W Kohanowie

Kochanemu kol. Szymonnwi Reichowi z okazji zaręczyn z p. Hanią Löw z Sędziszowa serdecznie gratulują

Leon Grabkowicz, Norbert Manheimer, Herman Ormian i Juljusz Rein

---

Życzenia długotrwałego niezmąconego szczęścia z okazji zaręczyn kolegi i przyjaciela Szymona Reicha z p. Hanią Löw składa szczerze oddany

Rudolf Honig

Koledze Szymonowi Reichowi składamy serdeczne gratulacje z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną

Wilhelmowie Gruszowowie

Drogiemu koledze Szymonowi Reichowi składamy serdeczne gratulacje z okazji zaręczyn z p. Hanią Löwówną z Sędziszowa

Izrael Rosenberg, Samuel Salomon, Leon Tenenbaum i Markus Schwinger

---

Z okazji zaręczyn kolegi Szymona Reicha z p. Hanią Löw z Sędziszowa, serdecznie gratuluje

M. Silberberg.

Wyraz zjednoczonej woli żydowskiej

Na murach miasta ukazało się obwieszczenie rabinatu, w którym podana jest do wiadomości uchwała zjazdu rabinów o zaniechaniu spożywania mięsa wołowego, cielęcego i baraniego w okresie od 14 do 31 bm. jako protest przeciw zamierzonemu zupełnemu zakazowi uboju rytualnego.

W dniu rozpoczęcia się okresu bezmięsnego, wyznaczonego przez zjazd rabinów ukazał się w „Hajncie" artykuł w którym między innymi czytamy:

„Dzień dzisiejszy ma być punktem wyjścia dla wyrażenia zjednoczonej woli żydowskiej — a dzień ten nadaje się do tego celu bardziej niż każdy inny dzień, gdyż dziś może Żyd wykazać swoją gotowość do niesienia brzemienia dyscypliny narodowej, nietylko wtedy, kiedy jego własne interesy wchodzą w grę, ale również wówczas, gdy chodzi o świętości wielkiej części narodu żydowskiego, do których on osobiście luźny ma może stosunek. Przecież właściwa dyscyplina narodowa polega na tym, że gdy chodzi o interes całego narodu, nikomu nie wolno wyrazić własnego stanowiska, osobistych sympatii i antypatii.

Musimy się wreszcie nauczyć słuchać i podporządkować się głosowi, pochodzącemu z naszego sumienia narodowego — wszyscy bez względu na przynależność partyjną i przekonań politycznych lub religijnych. Dla każdej dziedziny życia publicznego istnieją u nas — jak zresztą u wszystkich narodów — warstwy i ugrupowania, które pewną dziedzinę uważają za najważniejszą i najświętszą. Te ugrupowania są przeto jedynie powołane do kierowania odnośną akcją, ale wszystkie inne warstwy ludności winne spełniać swój obowiązek dyscypliny narodowej i popierać odnośną akcję. Konkretnie: jeżeli chodzi n. p. o sprawę religijną, która wymaga obrony — to jedynymi powołanymi do wypowiedzenia swego głosu są rabini. A głos ten winien znaleźć posłuch u wszystkich warstw narodu, niezależnie od ich stosunku do spraw religijnych. W tym bowiem wypadku rabini są czymś więcej niż rabinami, oni stają się tymi, którym powierzono obronę praw żydowskich i żydowskiego honoru".

Nowy Dziennik na ten temat pisze między innymi co następuje:

„W tych warunkach wszelka nasza argumentacja, wszelkie odwoływanie się do rozsądku i logiki, do poczucia praworządności i zasad zastrzeżonej Konstytucją tolerancji religijnej, na nic się nie zda. Wszystko to byłoby celowe, gdyby szlachetni inicjatorzy zakazu uboju rytualnego nie zdawali sobie z niczego sprawy, gdyby nie wiedzieli, co za niebezpieczeństwa kryje w sobie ich dywersyjny projekt, jak dalece jest on sprzeczny z Konstytucją, praworządnością, racją stanu. Wiedzą oni doskonale o tym wszystkim, zresztą autorytatywne enuncjacje rządowe, złożone w czasie obrad sejmowych nad wnioskiem p. Prystorowej zarówno z punktu widzenia konstytucyjnego, jak i gospodarczego, chyba wystarczająco oświetliły całe to zagadnienie, a nic się przecież od tego czasu nie zmieniło, ani w Konstytucji ani — w życiu gospodarczym. Można tłumaczyć i argumentować, gdy ma się do czynienia z nieświadomością, z odrobiną obiektywizmu, wszelka jednak argumentacja okazuje się daremna, gdy mamy przed sobą wyraźnie złą wolę.

To też jedynym argumentem, jaki można jeszcze rzucić na szalę jest nasza wypróbowana solidarność żydowska, tak często przez naszych wrogów przeceniana, w chwilach wyjątkowych jednak dochodząca do głosu w sposób imponujący i podziwu godny. Skoro wrogowie nasi, jakkolwiek zdają sobie dobrze sprawę ze szkodliwości podjętej przez nich akcji, nie wycofują się z niej, nawet gdy godzi ona w żywotne interesy Państwa, nie pozostaje nam nic innego, jak solidarnością i bezwzględną dyscypliną, nakazaną nam przez najwyższe nasze autorytety religijne odeprzeć ten zamach, który zarazem jest zamachem na obowiązującą Konstytucję i zasadę praworządności".

Najgłębsze wyrazy współczucia współpracowniczce Misi Bersteinównie z powodu śmierci OJCA składają **L. Lehrhaupt i L. Feit**

Odznaczenia

Złotym Krzyżem Zasługi zostali odznaczeni pp. dyr. Józef Gładyszewski, dr Maciej Waręda, ks. Karol Pękala i ks. Jan Nagorzański, zaś **Brązowym Krzyżem Zasługi** został odznaczony p. Stanisław Jaśkiewicz.

Z Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców

W niedzielę, 12 b. m. odbyło się w Krakowie posiedzenie Wydziału Zrzeszeń Kupieckich Małopolski Zachodniej w którym uczestniczył z ramienia Zrzeszenia p. mgr E. Neugahser. Kilku godzinne obrady poprzedziły referaty radców prawnych Związku z dziedziny organizacyjno-zawodowej, gospodarczej, prawno-podatkowej, prawa przemysłowego oraz administracyjnego. Po referatach prezes p. I. Landau z uznaniem podkreślił działalność organizacyjną Zrzeszenia tarnowskiego, które swoją żywotnością i konstruktywną pracą stanowi wzór dla wszystkich pozostałych Zrzeszeń w Małopolsce Zachodniej.

Zawiadamia się P.T. Kupców i Przemysłowców, iż rozporządzenie Min. Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 sierpnia 1938 r., wydane w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu o ujawnianiu cen przedmiotów powszedniego użytku o sporządzaniu, posiadaniu w obrocie hurtowym i półhurtowym faktur oraz o przedstawianiu faktur na żądanie władz — nakłada na posiadaczy wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku — obowiązek ujawniania cen za pomocą: a) cenników, b) oznaczania cen na towarach, c) wystawiania rachunków kupującym, d) sporządzania i posiadania faktur w obrocie hurtowym i półhurtowym oraz przedstawiania ich właściwym władzom. Obowiązek ten dotyczy zarówno detalistów jak i hurtowników. Obowiązek wywieszania cenników nie dotyczy przedsiębiorstw handlowych o bardzo wielkim i różnorodnym asortymencie towarów. W takich przedsiębiorstwach należy uznać za wystarczające, gdy w lokalu handlowym znajduje się do dyspozycji kupujących szczegółowy spis towarów, przeznaczonych na sprzedaż z podaniem ich cen, w formie książkowej System oznaczania cen „od — do" należy stosować tylko w tych wypadkach, gdy szczegółowe wyliczenia wszystkich gatunków i rodzajów towarów nastręczałyby znaczne trudności. Nadmienia się, że ceny wymieniane w cennikach należy uważać za ceny maksymalne, których przekraczać nie wolno. Natomiast wolno pobierać ceny niższe. Do wystawiania rachunków obowiązani są posiadacze przedsiębiorstw tylko na żądanie kupujących. Odmowa wystawienia rachunku stanowi przekroczenie powołanego wyżej rozporządzenia. Posiadacze przedsiębiorstw, zajmujących się hurtową lub półhurtową sprzedażą artykułów powszedniego użytku są obowiązani sporządzać i posiadać faktury (rachunki) na wszelkie sprzedawane przez nich artykuły powszedniego użytku. Rachunki te posiadacze przedsiębiorstw są obowiązani przedstawiać władzom administracji ogólnej na ich żądanie. Do przedmiotów powszedniego użytku, których ceny winny być ujawniane w przedsiębiorstwach sprzedaży należą w myśl powołanego rozporządzenia a) artykuły żywności: 1) pochodzenia roślinnego, 2) pochodzenia zwierzęcego, 3) pochodzenia mineralnego, b) artykuły odzieżowe, c) opałowe i oświetleniowe, d) higieny codziennej. W końcu komunikuje się zainteresowanym sprzedawcom artykułów pierwszej potrzeby, zobowiązanym do ujawniania cen, że każdorazowy zamiar podniesienia cen, winni zgłaszać bezwzględnie w drodze pisemnej Zarządowi Miejskiemu w Tarnowie z podaniem wysokości zamierzonej podwyżki.

Bliższych informacji udziela sekretariat Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców.

Z prasy lokalnej

Lokalna prasa omawia wyniki odbytych wyborów. „Hasło" wyjaśnia zwycięstwo P. P. S. w sposób następujący:

„Przede wszystkim geometria wyborcza była niedostatecznie przemyślana, a twórcy jej nie bardzo przewidujący, bo przez wykrój okręgów stracili Żydzi 2 mandaty, ale socjaliści uzyskali aż 8 mandatów więcej, niżli im się należało. Inaczej by wynik wyborów wyglądał, gdyby Żydzi głosowali we wszystkich okręgach, jak to zapewne przewidywał twórca tarnowskich okręgów. Wtedy listy żydowskie w 7 okręgach nie przeprowadziłyby kandydatów, ale przez rozbicie głosów przyniosłyby liście Chrześcijańskiej zwycięstwo. Nie przewidział projektodawca okręgów — że Żydzi tylko w 2 okręgach wystawią swe listy, rezygnując z 7 okręgów, w których swymi głosami zasilą stuprocentowo listy socjalistyczne. I to było pierwszym powodem klęski.

Rozbicie jedności polskiej przez Narodową Demokrację, która mogła przy ugodzie otrzymać 4 do 5 mandatów była drugą katastrofą, która doprowadziła do rozbicia polskich głosów. Narodowi Demokraci otrzymali cudem 2 mandaty, jednak przez swój nieszczęsny i wrogi stosunek do Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskiego doprowadzili do utraty aż 5 mandatów dla Polskiego Zjednoczenia".

Wykrojenie okręgów wyborczych nastąpiło w sposób jak najbardziej dla Żydów niekorzystny. Wyniki były zupełnie odmienne od zamierzeń czynników, które zadecydowały o podziale okręgów. — Żydzi znaleźli się w nader trudnej sytuacji. Choć przeważająca większość Żydów nie pisze się na program socjalistyczny — to jednak nie można było wymagać, by Żydzi swymi głosami poparli antysemickie programy Ozonu lub endecji. Skoro do walki stanęły dwa obozy z których jeden głosił hasła równouprawnienia wszystkich obywateli bez różnicy wyznania i narodowości, a drugi hasła nienawiści w stosunku do Żydów, względnie hasła bojkotu gospodarczego, jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że Żydzi mieli tylko jeden wybór.

„Ziemia tarnowska" zaś ocenia wynik wyborów jak następuje:

„Naszym zdaniem przedstawicielstwo P. P. S. na Radzie miejskiej zostało wybrane najwyżej w 20 proc. przez swych członków partyjnych, a reszta głosów to zawodowi malkontenci, złośliwi gderacze przeciw reżimowi, żydzi, którzy w większej ilości okręgach, pozbawieni możliwości wybierania własnych kandydatów, oddali swe głosy na kandydatów PPS. Ta zbieranina negatywnie usposobionych wobec wszystkiego co polskie i zgryźliwie odnosząca się do wszelkich aktywnych poczynań, tak samorządów jak i rządu, stworzyła większość socjalistyczną na Magistracie".

Rozumiemy żal tarnowskiego organu „Ozonu". Wynik wyborów naprawdę nie był pocieszającym dla tego obozu. Ale winę ponoszą tylko te czynniki, które dotychczas sprawowały rządy na Ratuszu a głosiły w toku akcji wyborczej hasła antysemickie, których przeważająca większość ludności nie akceptuje.

Uwagi „Ziemi tarnowskiej", że przeciwko „Ozonowi" głosowała zbieranina negatywnie usposobionych wobec wszystkiego co polskie są zupełnie bezzasadne i nietaktowne, bo trudno przypuścić, iż Tarnów posiada ludność, która w przeważającej części negatywnie się odnosi do polskości. Wasze błędy taktyczne i programowe są tak wielkie, że należycie uzasadniają poniesioną porażkę. Większość obywateli zadecydowała o przedstawicielstwie miasta a nie zbieranina i wkrótce może będziecie musieli się zwrócić do tej „zbieraniny" po poparcie i głosy.

Zarząd Nowej Synagogi

zawiadamia, że w najbliższą sobotę odprawi modły nadkantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyryg. p. Künstlera. Odśpiewane zostaną następujące utwory:

W piątek, 17 marca br. o godz. 6 wieczw nowym opracowaniu muzycznym: 1) Adoszem muloch, 2) Lecha dodi.

W sobotę (Szabat meworchim) godz. 8 30 rano 1) Mimkomch, 2) Jechi racon, 3) Jehadszehu, 4) Riszon Muacti.

Za bójki w czasie akcji przedwyborczej policja aresztowała i przekazała władzom sądowym Aleksandra Bryga, działacza Stronnictwa Narodowego.

Kradzieże. Do mieszkania Berty Fisch (Marcina 19) dokonano włamania i skradziono bieliznę wartości około 300 zł.

— Z mieszkania Fischa przy ul. Folwarcznej 8, skradziono rzeczy wartości 600 zł.

Tegoroczna kampania Keren Hajesod pod hasłem KOFER HAAM

Po wyborach do Rady miejskiej

Wyborcy w cyfrach

Główna komisja wyborcza ustaliła już ostatecznie wynik wyborów do Rady miejskiej

Uprawnionych do głosowania było w I okręgu 2729, II — 1822, III — 2095, IV 1933, V — 6947 (1755 katolików i 5192 Żydów), VI — 6142 (1798 katolików i 4644 Żydów), VII — 1683, VIII — 2076, IX — 2453. Ogółem było w Tarnowie uprawnionych do głosowania 27.880 osób (15.030 katolików i 12 850 Żydów).

Głosowało w I okręgu 2089, II — 1393, III — 1688, IV — 1544, V — 5472 (1312 katolików i 4160 Żydów), VI — 4979 (1232 katolików i 3747 Żydów), VII — 1383, VIII — 1755, IX — 1916. Razem głosowało 22.217 (11.830 kat. i 10.389 Żydów). Unieważniono 297 kartek.

Jak głosowano?

Na listę Nr 1 (PPS) oddano w I okręgu 804 kartek — (3241 głosów), II — 540 kartek — (1601 głosów), III — 502 kartek — (1487 głosów), IV — 833 kartek — (2493 głosów), V — 965 kartek — (7867 głosów), VI — 705 kartek — (5483 głosów); VII — 1021 kartek (3059 głosów), VIII — 991 kartek (4003 głosów), IX — 1094 kartek (4366 głosów). Razem oddano na listę **PPS 7455 kartek — (33.602 głosów).**

Na listę Nr 2 (Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie) oddano w I okręgu 796 kartek — (3125 głosów), II — 529 kartek — (1688 głosów), III — 817 kartek — (2417 głosów), IV — 440 kartek — (1312 głosów), V — 684 kartek — (5393 głosów), VI — 552 kartek — (4060 głosów), VII — 350 kartek — (1041 głosów), VIII — 507 kartek — (1989 głosów), IX — 606 kartek — (2398 głosów). Razem oddano na listę Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskiego **5281 kartek (23.343 głosów).**

Na listę Nr 3 a w V okręgu Nr 5 (Stronnictwo Narodowe) oddano w I okręgu 454 kartek — (1850 głosów), II — 284 kartek — (831 głosów), III — 347 kartek — (1083 głosów), IV — 249 kartek — (756 głosów), V — 259 kartek (2095 głosów), VIII — 235 kartek — (957 głosów), IX — 182 kartek — (698 głosów) Razem oddano na listę **Stronnictwa Narodowego 2010 kartek (8270 głosów).**

Na listę Nr 3 (Bund) oddano w V okręgu 1593 kartek (12.209 głosów), a w VI okręgu 2359 kartek — (18.848 głosów). Razem oddano na listę Bundu wespół z lewicą Poale Syjonu **3952 kartek — (31.057 głosów).**

Na listę Nr 4 (Zjednoczony Żydowski Blok Wyborczy) oddano w V okręgu 1938 kartek — (14 682 głosów), a w VI okręgu 1304 kartek — (10 093 głosów). Razem oddano na listę Zjednoczonego Bloku **3.242 kartek — (24.775 głosów).**

Kto uzyskał mandat?

P. P. S. uzyskała 16 mandatów, a mianowicie: w I okręgu — Cholewa Ignacy (809 głosów), Babiarz Władysław (797). II — Czapnik Jan (539). III — Alski Stanisław (500). IV — Skwirut Edward (831), Sowiński Stanisław (822). V — Hutter Maurycy (1507). VI — dr Agatstein Alfred (1738). VII — Ciołkosz Adam (1020), Zeller Józef (1012). VIII — Sit Eugeniusz (1004), Pawłowiczowa Józefa (968) Korzonek Kazimierz (933). IX — Rubacha Wincenty (1097), Jędrzykiewicz Tomasz (1086) i Bała Adam (1082).

Zastępcy radnych P. P. S. — I okręg Kopytko Juliusz (795), Smalec Stanisław (792). II — Banek Józef (532). III — dr Szumski Adam (483). IV — Wątroba Jan (627) i Gwizdowski Stefan. V — Ciołkosz Kasper (1025). VI — Tokarz Jan (662). VII — Mrożek Franciszek (718) i Szklarz Henryk (181). VIII — Zaleński Adam (923), Bulaga Aleksander (84) i Woszczyna Jan (70). IX — Przeniosło Józef (1081), Dusza Karol (10), Wójcik Franciszek (6).

Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie uzyskało 10 mandatów, a mianowicie: I okręg — Wróblewski Stanisław (797). II — dr Szymański Stanisław (405). III — ks. dr Bochenek Jan (804) i Dygat Adam (815). IV — Berszakiewicz Józef (363). V — dr Krukar Tadeusz (622). VI — Komusiński Stanisław (462). VII — Cierniak Józef (326). VIII — ks. dr Szymański Bronisław (495). IX — Oleksy Rudolf (579).

Zastępcy radnych Polskiego Zjednoczenia Chrześcijańskiego: I okręg — Strada Józef (622). II okręg — Nytko Józef (392). III — Drapella Kazimierz (484) i Olszowski Władysław (273). IV — Wydro Władysław (248). V — mgr Rybakiewicz Witold (617). VI — Dumara Piotr (429). VII — Janiec Karol (287). VIII — Wodziński Stanisław (453). IX — Grzebieluch Jan (518).

Stronnictwo Narodowe uzyskało 2 mandaty: I okręg — Wielgus Kazimierz (468). II — mgr Skowroński Roman (282).

Zastępcy radnych Stronnictwa Narodowego: I — Piekarczyk Teofil (454). II — Pawlik Jan (273).

Bund uzyskał 7 mandatów a mianowicie: V — Batist Dawid (1748), mgr Mütz Leon (1740), Sporn Aron (1396). VI — Hutter Maks (2416), Haber Chaim (2356), Sporn Salomon (2350), Grünbaum Izak (2.333).

Zastępcy radnych bundowskich: V — Münzer Aron Hirsch (1388), Spira Berisch (1282), Rauch Leizer (968), VI — Sukman Józef (2328), Gottlob Lieber (2270), Manheimer M. (1818) i Lehrman P. (1515).

Zjednoczony Żydowski Blok Wyborczy uzyskał 5 mandatów a mianowicie: V — mgr Spielman Izrael (1880), Holländer Henryk (1773), Fleischer Selig (1771). VI okręg — Rosenzweig Aron (1268) i Birnbaum Leizer (1190).

Zastępcy radnych Bloku Żydowskiego: V okręg Eichhorn Salomon (1718), Weg Szymon (1624), Straus Rubin (1573). VI — Volkman Artur (1178), Schwanenfeld Maurycy (1138).

Czy wpłynie protest?

7-dniowy termin wniesienia protestów przeciw wyborom rozpoczął się we środę 15 bm. Na razie nie wpłynął żaden protest. Sfery zbliżone do Zjednoczenia Chrześcijańskiego zapewniają, że z ich strony nie wpłynie protest, a dobrze poinformowani twierdzą, że również Stronnictwo Narodowe nie wniesie protestu. PPS i Blok Żydowski również nie wniosą protestu. O ile twierdzenia te się sprawdzą — to wybory uprawomocnią się w 7 dni po ogłoszeniu wyniku wyborów a Rada zostanie prawdopodobnie zwołana już w najbliższym czasie.

Czy nastąpią zmiany w prezydium miasta?

Zdaje się, że na razie nie nastąpią zmiany w prezydium miasta. Prezydent i wiceprezydent bowiem są wybrani i zatwierdzeni na okres 10 lat, a sfery dobrze poinformowane twierdzą, że prezydent dr Brodziński nie ma zamiaru ustąpić ze swego stanowiska. Wobec tego wszelkie pogłoski, krążące po mieście na ten temat — nie mają żadnych podstaw realnych.

Kto będzie ławnikiem?

Natomiast aktualnym się staje sprawa doboru osób na stanowiska ławników. Według obecnego układu sił klub socjalistyczny w wyborach proporcjonalnych uzyska 3 ławników, a Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskie 1 ławnika. PPS najprawdopodobniej wysunie na te stanowiska pp. prof. K. Ciołkosza, E. Sita i D. Batista z Bundu, zaś ze strony Zjednoczenia Chrześcijańskiego są aktualne kandydatury pp. dyr. Dygata, prof. dra Szymańskiego i Komusińskiego.

Kronika

Bnej syjon. Sobota 18 marca godz. 2·15 po popoł. posiedzenie zarządu, godz. 4·30 plenarne zebranie członków organizacji z referatem tow. M. Albana n. t. „Bethoven — Toskanini. Sroda 22 marca godz. 8·15 wiecz. zebranie I grupy z referatem tow. J. Beiera. Czwartek 23 marca godz. 8·30 wiecz. zebranie II grupy z referatem tow. O. Arganda. W niedziele o godz. 8·15 wiecz. wznowiony zostaje kurs języka angielskiego prowadzony przez tow. N. Mannównę.

Klub Towarzyski przy org. syjon., w Tarnowie urządza w sobotę dnia 18 marca 1939 w lokalu własnym przy pl. Kazimierza herbatkę towarzyską połączona z tańcami, na którą nauprzejmiej zaprasza zarząd. Orkiestra pierwszorzędna. Początek o godz. 9·30 wieczór.

Staraniem Związku Patronatów przy szkole powszechnej "Safa Berura" w Tarnowie odbędzie się w niedzielę 26 marca b. r. wielka zabawa purimowa dla dzieci we własnym lokalu przy ul św. Anny 1.

Tarbut. W piątek 17 marca bm. o godz. 8·30 odbędzie się kurs tnachu (Jeszajahu) w lokalu „Hitachdutu" przy ul. Tertila 1.

Wizo. W piątek 17 marca o godz. 8 wiecz. referat tow. Szymona Bergmana nt. „Kobieta w wojnie i pokoju w Erec". Wstęp wolny. Uprasza się o liczny współudział. We wtorek 21 marca o godz. 4·30 po poł. herbatka. Tow. Mondscheinowa zda sprawozdanie z konferencji „Wiza" z Krakowa. Goście mile widziani.

Org. Żyd. Młodz. Akad. „Arlosorowia" zawiadamia, że w sobotę dnia 18 marca bm. o godz. 3 popoł. odbędzie się w lokalu własnym przy ulicy Tertila 1 referat nt. „Współczesna literatura proletariacka".

„Bar Kochba", widowisko muzyczne A. Goldfadena w 7 obrazach wystawiona dziś w piątek o godz. 9 wiecz. w sali Sokoła jest drugą sztuką, w której wystąpi świetny Dawid Zajderman na czele swego licznego zespołu Żyd. Sceny Ludowej z Warszawy. Zajderman w „Bar Kochbie" odtwarza swą największą kreację, która pozostaje na zawsze w pamięci wszystkich słuchaczy. Zespół ma własne dekoracje i kostiumy. Pozostałe bilety do nabycia w firmie Teka Wałowa 22, i od godz. 7 wieczór przy kasie w Sokole.

Kino Apollo: dziś i w dni następne wyświetla Film p. t. „Verdi" poranki: „Blagier".

K. K. L.

Wykaz puszek ściennych za styczeń 1939

Klub Muza zł 2·20, O. Jortner zł 2·10, Abraham Jortner zł 1·50. **Po 1 zł:** Róża Römmer, Inż. Reich. Edward Schwager, Chanine Braun, dr Mandel, Wolf Götzler, Majer Weiss, Dawid Mondschein, dyr Schinagel, Jechiel Kurz, Apfelbaum, Wertheimer, 0·99, F-ma Wild i Strauss 0·86, Aron Pfenig 0·85, Herman Wasserman 0·75, F-ma Teka 0·75, dyr Lieblich 0·75 **Po 0·60** Adolf Sattler, drowa Edelsteinowa, Henryk Wymisner, Rafael Beller i Ska, Anna Schmerz, Laura Keller, Samuel Dintenfass, drowa Weissowa 0·58, Zygmunt Fenichel 0·56, B-cia Keller 0·54, Klara Schmuckler 0·52. **Po 0·50** Dawid Toder, Stanisław Reich, Bergerowa, Salamon Krumholz, Chaim Landau, Samson Toder, Józef Geller, dr Klausner-Müllerowa, I. D. Unger, dr Samuel Goldman, Natan Melinger, Moses Kornreich, Leib Hönig, Chaim Wilf, Mellochowa, Abraham Blonder, Jakub Rosenbaum, Zwi Zwecher, Izrael Keitsch, Rubin Wachsman, Rosenblat, Arie Fried, Naftali Grünspan, Lazar Selinger, Joanna Klafter, Dawid Lubasch, drowa Maschlerowa, dr Goldberg, Inż. Löffelholz, Ch. Rössler, Fuchs, Rachela Weisman, Juda Fisch, Mojżesz Seiden, Herman Lauterbach, Zwi Gersten, Spatz, Dawid Langer, Benzion Weitz, Naftali Bressel, Grünhutowie, Celina Hermele, dr Menderer, Zische Selinger, Izrael Bajer, J. Stieglitz, Leibowicz (Weiss), dr Wasserman, Samuel Keller, Natan Gewölber, Chaim Klapholz, Centrokafal (Koss) C. M. Citronenbaum, Izrael Koch, dr Adolf Fink, Aron Reinhold, Wilhelm Gruschow, Ch. L. Siedlisker, Regina Anfel, W. Weiss. Datki poniżej 0·50 kwota zł 13·95 z 48 puszek.

Śluby: Gelb—Wild zebrane przez tow. mgra Dintenfassa i Grünspana zł 89·10, Lichtman—Führer zebrane przez tow. Rutkę i Henka Keller zł 23·50, Sturm—Röwitz zebrane przez tow. Jachimowicza zł 13·80, Grün—Herz zebrane przez tow. Jachimowicza zł 7·05, Schweid—Kupferman zebrane przez tow. Burszytna zł 7·—, Holländer—Miedziński zebrane przez tow. Schmidt-Flink zł 5·60.

Szkoła powszechna „Safa Berura" I. kl. 6·—, II. kl. 10·24, III. kl. 7·05, IV. kl. 6·50, V. kl. 8·20, VI. kl. 7·66, razem 45·65, dyrektor i grono naucz. 24·45. Razem 70 zł 10 gr.

Halina Korniło zebrała na ur. purimowej w szkole Stow. Żyd. Naucz. 134.

Posiedzenie K. K. L. odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 7·30 w lokalu org. syjon. pl. Kazimierza 3 na które zaprasza się wszystkich członków komisji.

W związku z notatką w N-rze 2 z 13 stycznia 1939 „Tyg. Żyd." podajemy, że p. Gustaw Feldbaum złożył 5 zł za wydanie przez dra Abrahama Salza poświadczenia, że brał czynny udział w latach 1895 do 1902 w stow. kolonizacyjnym Ahawath-Zion w Tarnowie.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł. 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr

Prenumerata: Miesięcznie zł 1·10, kwartalnie zł 3·30, półrocznie zł 6·60, rocznie 13.20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1·50

Wydawca i redaktor Chaim Friedman. Drukiem I. Engelberga w Tarnowie